

Bütçe Dengesi - Ekim 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE BANKASI

Merkezi yönetim bütçe açığı 3,2 milyar TL düzeyinde...

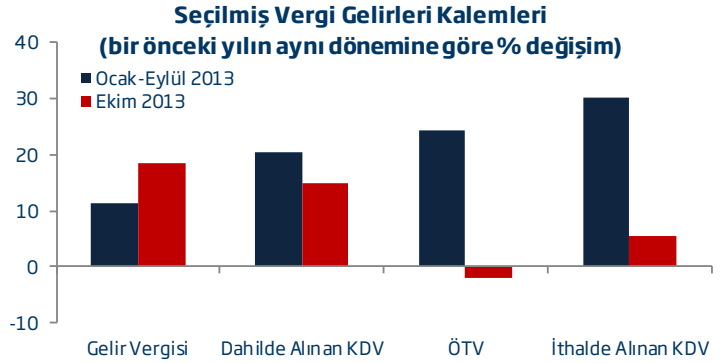
Maliye Bakanlığı tarafından açıklanan verilere göre Ekim ayında bütçe harcamaları bir önceki yılın aynı ayına göre % 4,5 artarak 33,2 milyar TL'ye, bütçe gelirleri ise %9,8 oranında artarak 30 milyar TL düzeyine yükselmiştir. Gelirlerde yaşanan artış oranının harcamaların üstünde gerçekleşmesiyle Ekim 2013'te bütçe açığı bir önceki yılın aynı dönemine göre %28 azalarak 3,2 milyar TL seviyesine gerilemiştir.

2013 yılının ilk 10 ayı itibarıyla ise, bütçe harcamaları ve gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre sırasıyla %13,1 ve %18,1 oranında artış kaydetmiştir. Aynı dönemde, bütçe açığı yıllık bazda %59,1 oranında azalarak 7,7 milyar TL düzeyine gerilerken, faiz dışı fazla %57,5 artarak 38,6 milyar TL düzeyine ulaşmıştır.

Vergi gelirlerinde ivme kaybı...

Yılın ilk 9 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %19 artış kaydeden vergi gelirleri, Ekim ayında yıllık bazda %7,4 artarak 26 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Ekim ayında gelir vergisi dışındaki diğer önemli vergi kalemlerindeki artışın yılın ilk 9 ayına kıyasla ivme kaybettiği dikkat çekmiştir. Bu dönemde dahilde alınan KDV %15,2 artarak nispeten olumlu bir görüntü sergilerken, özel tüketim vergisi bir önceki yılın aynı ayına göre %2 gerilemiştir. ÖTV gelirlerinin gerilemesinde tütün mamullerinden sağlanan ÖTV gelirinin bir önceki yılın aynı ayına göre %28,6 gerilemesi etkili olmuştur. İthalat hacminin seyrine ilişkin en önemli göstergelerden kabul edilen ve Ocak-Eylül döneminde yıllık bazda %30,1 artan ithalde alınan KDV'nin de Ekim ayında sadece %5,3 oranında yükselmesi ithalat talebinin Ekim ayında nispeten zayıf bir görünüm çizdiğine işaret etmektedir. Diğer gelirler kaleminde gözlenen artışın ise önemli ölçüde Hazine portföyü ve iştirak gelirleri kaleminde kaydedilen yükselişten kaynaklandığı görülmektedir.

Yılın ilk 10 ayı değerlendirildiğinde ise, merkezi yönetim bütçesi gelirlerinin olumlu seyrini sürdürdüğü görülmektedir. Nitekim, bu dönemde bütçe gelirleri 320,1 milyar TL seviyesi ile yılsonu hedefinin %86,5'ine, vergi gelirleri ise %83,8'ine ulaşmıştır.

Bütçe harcamaları...

Ekim ayında faiz dışı bütçe giderleri bir önceki yılın aynı ayına göre %9,8 oranında artarak 30,8 milyar TL düzeyinde gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları ise bir önceki yılın aynı ayına göre %35,3 oranında gerileyerek bütçe harcamalarındaki artışı sınırlandırmıştır. Bu gelişmede, cari transferler altında izlenen sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderlerindeki artış belirleyici olmuştur.

Yılın ilk 10 ayı değerlendirildiğinde ise, merkezi yönetim giderlerinin olumlu bir görünüm sergilediği görülmektedir. Bu dönemde bütçe harcamaları 327,7 milyar TL ile yılsonu hedefinin %81,1'ine ulaşmıştır. Aynı dönemde, faiz ve faiz dışı harcamalardaki yıllık artışların sırasıyla %6,9 ve %14,2 düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir.

Beklentiler...

Yılın ilk 10 ayında sergilenen bütçe performansı OVP ile güncellenen yılsonu tahminlerinin ulaşılabilir olduğunu teyit etmektedir. Öte yandan, Ekim ayında bütçe gelirlerinde gözlenen ivme kaybının önümüzdeki aylarda ne ölçüde kalıcı olacağı mali disiplinin sürdürülebilirliği açısından önem taşımaktadır. Harcama tarafında ise özellikle sermaye hareketlerinin oynak bir seyir izlemesi beklenen önümüzdeki dönemde Türkiye'ye yönelik risk priminin düşük seviyesini koruyabilmesi için mali disiplinden taviz verilmeyeceği düşünülmektedir.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Ekim			Ocak-Ekim			(milyar TL)		
	2012	2013	% Değişim	2012	2013	% Değişim	Bütçe Hedefi	Gerç./ Hedef (%)	OVP Gerç. Tahmini
Harcamalar	31,7	33,2	4,5	289,8	327,7	13,1	404,0	81,1	406,6
Faiz Harcamaları	3,7	2,4	-35,3	43,3	46,2	6,9	53,0	87,3	50,5
Faiz Dışı Harcamalar	28,0	30,8	9,8	246,5	281,5	14,2	351,0	80,2	356,1
Gelirler	27,3	30,0	9,8	271,0	320,1	18,1	370,1	86,5	387,2
Vergi Gelirleri	24,2	26,0	7,4	226,2	266,3	17,7	317,9	83,8	325,1
Diğer Gelirler	3,1	4,0	28,6	44,9	53,8	19,9	52,1	103,1	62,0
Bütçe Dengesi	-4,4	-3,2	-28,0	-18,8	-7,7	-59,1	-34,0	22,6	-19,4
Faiz Dışı Denge	-0,7	-0,8	11,7	24,5	38,6	57,5	19,0	202,5	31,1

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Bütçe Dengesi - Ekim 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.